

Groft álop á ágrýtin almenn starvsfólk

Oddagrein

SO hendi tað aftur. Ein av tingmonnum fólkafloksins kundi ikki lata vera við at gera eitt groft, ósakligt og niðurgerandi álop á starvsfólkini á einum av landsins almennu stovnum, Almennastovuni.

Í so máta kemur hetta ikki óvart á nakran. Tí tað visir seg, at nettup umboð fyri fólkaflokkinn við jøvnum millumbili brúka tingsins røðarapall ella málgagn floksins til at undirgrava almennar stovnar við at leypa á starvsfólkini, sum gera sitt arbeiði til lítar og væl tað.

SJÁLVANDI hava politikkarar og onnur sín fulla rætt til at gera viðmerkingar og seta spurnartekin við arbeiðið á almennu stovnunum. Men tað má vera eitt minsta-krav, at slíkt byggir á sakligar upplýsingar og ikki á gitingar og aggressiónir hjá ávis-um tingfólkum móti øllum teimum, sum starvast hjá tí almenna.

TAÐ, sum Rúna Sivertsen, bar fram á tingsins røðarapalli í farnu viku, og sum hon síðani hevur sagt í fjølmiðlunum, er undir alt lágmark. Tað er eini tingkvinnu sum henni til sera lítlan sóma. Tað er spell, at eituráðið, sum formaður floksins á tingi, Óli Breckmann hevur lagt nú í mong mong ár móti nettup øllum almennum stovnum og starvsfólki, nú spír millum nýggju og ungu tingfólk floksins. Hvussu ber tað til, at tað eru júst fólkafloksfólk, sum so sanniliga brúka og gera sær dælt av øllum almennum tænastrum, sum ferð eftir ferð koma fram við ósakligum og nærsum óndsinnaðum álopum á tey fólk, sum arbeiða á almennum stovnum, fólk sum nettup royna at kíta seg fyri at ganga tøvrum hjá m.a. fólkafloksfólki á móti?

KOMIÐ við sakligum og grundaðum argumentum, um tit vilja gera broytingar á almennu stovnunum. Vit síggja í greiða svarinum frá nýggja almannastjóranum og kenna tað frá fleiri av undanstjórum hennara, at tað, sum Rúna Sivertsen førir fram og sum ÓB hevur ført fram áður um, hvussu illa almennir stovnar og starvsfólk virka, er ikki sannleikin. Tað er beint tvørturimóti. Stovnarir eru undirmannaðir. At hesi fólkafloksfólk royna at tengja hetta saman við einum komandi fullveldi átti at fingið nakrar klokkan at ringt hjá teimum, sum í samgonguni eru fyri at verja um tær sosialu skipanir, sum vit øll njóta gott av. Hvat siga tíðveldisfólk og sjálvstýrisfólk til hesi óndsinnaðu álop fólkafloksins á so týðandi almennar stovnar? Hvat sigur vanligu fólkafloksveljarin? Hvat sigur Starvsmannafelagið?

Sosialurinn

Viðmerking:

Útlendskur kapitalur í føroysku fiskivinnuni!

Jørmund Vágadal sóknast eftir, hvat politikararnir vilja við málinum um útlendskan kapital í fiskivinnu okkara. – Tað einasta, politikararnir siga er, hvat teir ikki vilja – men hvat vilja teir, spyr Jørmund Vágadal



Jørmund Vágadal spyr politikararnar, hvat teir vilja við fiskiflotanum

Mótmælini einstáttá og til tíðir fanatisk. Síðan stál-línuskipini komu til Føroya fyri 35 – 45 árum síðani er, so at siga onki hent innan hesa vinnugrein. Manglandi figgjarmøguleikar í Føroyum noyða menn uttanlands at finna figging og mátarnar, at skrúva hesar figgingar saman uppá, eru nógvir. Hvi eru føroysku figgjastovnarir so kargir at figgja fiskivinnuna, tað tað allastáðir verður sagt, at hetta er grundvøllurin, sum vit øll standa á og líva av? Tiltøkini og mótmælini hjá politikarunum standa í leysari luft og mangla loysnir. Hvat vil loytingin? Vit vita hvat teir ikki vilja.

Útskiptingin í 60'unum

Meg minnst síðst í fímti árunum og fyrra partin av seksti árunum, tá øll stál-línuskipini komu til Føroya, smíðað fyrst og fremst í Noreg, Fraklandi og Føroyum. Tá var rómur og gaman á bryggjukantinum og reiðarar og skiparar hildu megnar røður frá hoga brúgvonginum, og hornorkestar og sangkór sungu og spældu. Hetta var sum á ólavsøku og øll froddust bæði ungur og gamal.

Síðan tá hevur verið friðarligt á keikantunum runt landið, og er so at siga onki hent innan línuvinnu í Føroyum annað enn, at skip hava fingið eina egningsmaskinu ísetta, sum lættir um arbeiði umborð. Somu skipini frá 60'unum, sum í dag eru um 40 ára gomul, mynda meginpartin av línufloktanum og okkurt hendina skipið – eini 4 ella 5 í tali – eru komin afturat hesi 40 árin, sum hiðin eru síðan sangurin og røðurnar vórðu hildnar í 60'unum.

Norðmenn yvirhála í bæði borð

At vit eru efturbátar er ikki nakað nýtt fyrbrigðið, og innan útróður og línuveiðu er veruleikin skelkandi. Norðmenn hava í mong ár roynt seg við frystiskipum og fáa munandi meira burtur úr tilfanginum enn vit. Vanliga fáa teir einar 15 – 20 krónur fyri kg av avhøvaðum, krúvum fiski. Vit fáa millum 5 og 10 kr fyri krúvum fisk við hevdi. Fiskurin, sura vit avreiða,

má hagraðast á flakavirknum beinanvegin, meðan frysti fiskurin kann liggja á goymslu og takast út eftir tøvri á virkinum.

Tað er torført at skilja, hvi vit ikki eru farnir inn á frystibátar fyri langari tíð síðani. Hesi skip nýtast ikki at nerva heimaútróðurin, men kunnu royna á teimum ytru leiðunum og í altjóða sjógvum sum t.d. Reykjanesryggi-um.

Øll sunn fórnugt sigur okkum, at hetta er at gagnnýta grunnarnar og her fáa vit mest burtúr bæði fyri manning og landið alt.

Kemur tú inn á eitt norskt virki, sært tú somu framleiðslu sum í Føroyum. Tað er tó ein munur, norðmenn taka fiskin úr frystaranum eftir tøvri og arbeiðisorku. Annar munurin er, at skipini liggja ikki dagliga við bryggju og annars skúma fírdúr upp við sigling aftur og fram ímillum bryggju og fiskimið.

Eg eri ikki nakar norðegsvinur, men rætt skal verða rætt, teir yvirhála okkum í bæði borð, og tað tykist ikki sum at vit ætlað at gera nakað við tað.

Útlendskur kapitalur ein neyðloyn

Tað er onki nýtt, at útlendskur kapitalur hevur verið og er ein partur av føroysku fiskivinnuni. Kristian í Grótnum, Vinddla. Frøyanes, nú Krúnborg o. fl eru bert fá dømir um henda veruleika. »Neyð lærir nakna kvinnu at

spinna«, og fantasiurin hevur onki mark. Føroysku figgjastovnarir venda tummulin niður og siga kategorisk nei til alt sum luktar av fiski. Samstundis ósa navngivni politikkarar seg upp um, at menn av neyð leita uttanlands at finna figging. Somu politikkarar hava fyr kortum felt uppskotið á tingið um endurnýggjan av fiskiskipaflotanum. Somu menn ætla at seta strangari reglur um ognarviðurskifti fyri at steðga útlendskari íbúðan í føroyska fiskivinnu. Somu menn fara at krevja størri kontantan pening frá føroysku fløgumonnum.

Alt hetta hendir samstundis sum vit eiga ein av heimins elsta skipaflota, har miðalaldurin liggur um 30 ár. Sjálv gamla Russiska Bjørnin hevur ein yngri fiskiflota enn vit.

Hvat ætlað tit at gera?

Harra Vilhelm Johannesen, Heini O Heinesen, Jákup Sverri Kass, Bjarni Djurholm, Edmund Joensen og Hendrik Old – eg haldi, at vit hava loyvi at spyrja tykkum, hvat tit ætlað at gera, nú tit tvørturum politisku mörkini fyri einaferð skuld eru so sára samdir um at fara í herna ímóti útlendskari figging:

1. Ongin figging fæst í Føroyum til at keypa skip fyri 2. Uppsotið um endurnýggjan av skipaflotanum hava tit felt á tingi

3. Vit hava ein gamlan og niðurslitnan flota, sum má og skal skiftast út 4. Tit mótmæla í ein munn um útlendskari figging og íbúðan 5. Lángevarar, teir veri seg úr Noreg, Danmark, Chile, Kina ella aðarastaðir seta treytir, allir lángevarar seta treytir, og eru føroysku figgjastovnarir onki undantak í so máta, tvørturimóti eru teir ein teir næskastu og mugu metast sum serfrøðingar í at seta harðar treytir fyri figging.

Nú minir harrar, hvat ætla tit at gera? Og vinarliga sig okkum øðrum, hvøra loysn tit hava til endurnýggjan av føroyska skipaflotanum.

Vit vita, hvat tit ikki vilja, tað kunnu vit lesa omanfyri undir punktunum 1 – 5. Tað sum manglar er at vita, hvat tit ætla at gera.

Út frá omanfyrinevnda veruleika og lítið gjøgnumtonktu mótmæli tykkara, kunnu vit valla koma til aðra niðurstøðu enn, at tit ikki hava minstu hylling á ella hugmynd um, hvat skal gerast fyri at endurnýggja fiskiflotan.

Vinarliga
Jørmund Vágadal

REPROZ

GRAFISKAR LOYSNIR

Tel +298 31 95 40
Fax +298 31 75 41
Alt innan prentlutir

Email: jakzac@post.olivant.fo